

σχολεῖα τῆς Καππαδοκίας, τῆς Συρίας, τῆς Αἰγύπτου, τῶν πατέρων τῆς ἐρήμου, ἦσαν σχεδὸν φιλοσοφικά. Ἡ δημοτικὴ ποίησις τῶν σημερινῶν Ἑλλήνων εἶναι πλήρης εἰκόνων καὶ ἰδεῶν ἐθνικῶν. Ἡ Ἀνατολὴ, διαφέρουσα κατὰ πολὺ τῆς Δύσεως, ἐτήρησε καθ' ὅλον τὸν μεσαῖωνα καὶ μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων ἀληθεῖς ἐλληνιστάς, μᾶλλον ἐθνικούς ἢ χριστιανούς, ζῶντας ἀπὸ τῆς λατρείας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων. Οἱ ἑλληνισταὶ οὗτοι ἀνεγέννησαν τὴν Δύσιν κατὰ τὸν Ἰε' αἰῶνα, μετενεγκόντες εἰς αὐτὴν τὰ ἑλληνικὰ συγγράμματα, τὴν βᾶσιν ταύτην παντὸς πολιτισμοῦ· τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἐπεκράτησε καὶ θέλει ἐπικρατήσῃ καὶ ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλλάδι. Ὁ μετ' ἐπιστάσις μελετήσας τὸν πεπαιδευμένον Ἕλληνα, μανθάνει ὅτι ὀλίγον ἔχει χριστιανισμόν· ὅτι εἶναι χριστιανὸς κατὰ τύπον ὡς ὁ Πέρσης εἶναι μουσουλμάνος, πράγματι ὅμως εἶναι ἑλληνιστής. Ὁρῆσκειαν ἔχει τὴν λατρείαν τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, καὶ διὰ τοῦτο συγχωρεῖ πᾶσαν αἵρεσιν πρὸς τὸν φιλέλληνα τὸν θαυμάζοντα τὸ ἑλληνικὸν παρελθόν· εἶναι μᾶλλον τοῦ Πλουτάρχου καὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ, παρὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῦ Παύλου μαθητής.»

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΤΟ ΝΑΝΝΑΡΙΕΜΑ.

Κοιμήσου, ἀγγελοῦδί μου. Εἶσαι μικρὸ ἀκόμα.
Ἐ τοῦ κόσμου αὐτοῦ ταῖς συμφοραῖς ταῖς πίκρας εἶσαι
Τὸ γέλιο μὲ τὰ χεῖλια σου εἶναι ἐρωτημμένο, [ξένο,
Καὶ τὴν ἐλπίδα, τὴ χαρὰ ἔχεις καλὸ σου στῶμα.

Κοιμήσου, ἀγγελοῦδί μου· μὲν θὰ ἔξυπνήσης
Κ' ἢ κούλια τότε ἐρημη καὶ εὐκαιρη θὰ μείνη.
Τὸ πρόσωπόν σου τὴν χαρὰ τὴν λάμψι· δὲν θὰ χύνη
Δὲν θὰ κοιμᾶσαι ἤσυχο, τὸν κόσμο θὰ γνωρίσης.

Τότε δὲν θ' ἄχης ἔς τὸ πλευρὸ τῆς μάννας σου τὸ μάτι
Καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἡ γλυκιὰ δὲν θὰ σὲ νανναρίζη,
Μόνον ὁ κρύος ὁ βορῆς ἔς τ' αὐτί σου θὰ βοῆζῃ
Θὰ ἔχης λόγγους καὶ βουνὰ καὶ βράχια γιὰ κρεββάτι.

Κοιμήσου, ἀγγελοῦδί μου, εἰν' ἡ χαρὰ μιὰ πλάνη
Κ' ἢ εὐτυχία ὄνειρο, κ' ὁ ὕπνος τὸ χαρίζει
Ποιὸς ἔξερ' ὡς πὸτ' ἡ μάννα σου θενά σὲ νανναρίζη.
Ὅποιος ἔμπορεῖ νὰ κοιμηθῇ, τὸν ὕπν' ἄς μὴ τὸν χάνη.

Ἢ! τ' εἰν' ὁ κόσμος, μιὰ μέρα τὸν εἶδα ἔς τ' ὄνειρό μου
Ἦταν μὲν κόρη ἔμμορφη, κκαμαρωμένη κόρη,

Κ' ἄνθη καὶ γέλια καὶ χαρὰ γιὰ στολισμὸ ἐφόρη
Κ' ἐξύπνησα, εἶδα γυμνὸ κουφάρι ἔς τὸ πλευρό μου.

Τώρα κοιμοῦ· τῆς μάννας σου τὸ μάτι σὲ φυλάγει
Εἰν' γαλανὸ ἄν οὐρανὸς, καὶ οὐρανὸς γιὰ ἄνερα
Μὰ σὲ πονεῖ βαθύτερα, κοιμήσου θαρρέμενα
Ὅταν ἡ μάννα σ' ἄγρυπνη σὲ τραγουδεῖ ἔς τὸ πλάγι.

ΤΟ ΝΕΚΡΟΚΡΑΒΒΑΤΟ.

I

Ἐμπρὸς πηγαίνουν τέσσαρες, ἓνα παιδί σηκώνουν
Ἦπίσω ἡ μάννα περπατεῖ
Ἐνα μαντίλι τῆς κρατεῖ
Τ' ὄχει ἔμπροστὰ ἔς τὰ μάτια τῆς ποῦ ἄπ' τὸν θρηνο
[λιώνουν.

Ἐνα τραγουδι ψάλλουνε, τραγουδι τοῦ θανάτου,
Ὅλοι τ' ἀκοῦνε μιὰ φορὰ
Καὶ ἀδελφόνει τὴ χαρὰ
Καὶ εἰς τοῦ γέλλου τὴ σκιά κοιμᾶται ἀποκάτου.

Μὲς τὸ κρεββάτι κοίτονταν χαριτωμέν' ἀγόρι,
Ἐγέλασε δέκα φοραῖς
Μὲ τοῦ Μάϊου ταῖς χαραῖς,
Δέκα φοραῖς τ' ἀγνάντεψαν τὰ χιόνι' ἀπὸ τὰ ὄρη.

Ἡ μάννα κλαίει· ποιά χαρὰ τὴ λύπη τῆς ζυγίζει;
Σ' ὅλου τοῦ κόσμου τὴ φωνὴ
Ὁ οὐρανὸς ἂν δὲν πονῇ
Ἐ τῆς μάννας τὸ παράπονο κ' αὐτὸς νὰ μὴ διακρύζη;

Ἡ συνοδι' ἀνέβαινε, γυρίζει μονοπάτι
Ἐνας σταυρὸς τοὺς καρτερεῖ
Μιὰ φουχτα γῆς φαρμακερῆ
Εἰν' τὸ κοντὸ τῆς συμφορᾶς καὶ τῆς χαρᾶς κρεββάτι.

II

Θεέ μου! ἦτανε μικρὸ· γιατί, γιατί ν' ἀφήσης
Νὰ μοῦ τὸ φάγ' ἡ γῆ;
Δὲν ἔτυχες ἔς τὸν οὐρανὸ ποτέ σου νὰ διακρύσης
Δὲν ἔβγαλες καὶ σὺ ποτέ τοῦ πόνου τὴν κραυγὴ;

Ἀκόμα ἄχθες χαρούμενο ἔς τὸ πλάγι μου γελοῦσε
Γλυκὰ, γλυκὰ ἄν τὴν αὐγὴ,
Μὲ τὰ γλυκὰ χεῖλάκιζ του τὸ χέρι μου φιλοῦσε
Καὶ τώρα πάει ἔρημο ἀσπάζεται τὴ γῆ!

Θεέ μου! ἦτανε μικρὸ· κ' ὁ Χάρος νὰ τὸ πᾶρη
Τὸ ἀκριβὸ μου τὸ πουλί!
Ἄι! ζηλεύει ὁ Θεὸς τῆς μάννας τὸ καμάρι
Ὅποταν ὑπερήφανη τὸ τέκνο τῆς φιλεῖ.

III

Φθάνουν ἔς τὸν τάφο' μὲν στιγμὴ! τί γρήγορα! στα-
 Η μάν' ἀκόμη νὰ ἰδῆ [θῆτε
 Τὸ ἀκριβὸς τῆς τὸ παιδί
 Δὲν σᾶς τὸ λέγει, ἢ ματιὰ τὸ λέγει λυπηθῆτε.

Μία φιλικρά... δύο φιλικράς εἶν' ἡ φωνὴ τοῦ Ἄδου.
 Βραχνὰ καὶ κρῖα τραγουδεῖ
 Τὸ χῶρα πέρνει τὸ παιδί
 Κ' ἡ μάννα μένει ἔρημη ἔς τοῦ κόσμου τὸ σκοτάδι.

Α Τ Α Μ Ο Ρ Α

Ὁ Κ. Μ. Βρετὸς ἐξέδωτο πρὸ μικροῦ καὶ τοῦ 1870
 ἔτους τὸ ἡμερολόγιον, ὑπερακοντίσας τὰ προσηγηθέντα
 διὰ τὸ περίεργον καὶ ποικίλον τῆς ὕλης· περιέχει δὲ
 πολλὰ ἀνέκδοτα, ἀναγόμενα ἰδίως εἰς τὴν ἡμετέραν
 ἱστορίαν. Ἐξ αὐτοῦ ἐρχνιζόμεθα ἐκ τοῦ προχείρου τὰ
 ἑξῆς·

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ. Εἰς τοὺς Γάλλους
 ὀφείλεται τὸ σχέδιον τῆς διὰ περιοδικῶν συγγραμ-
 μάτων διαδόσεως φιλολογικῶν γνώσεων, καὶ ἐν γέ-
 νει τῶν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ τῶν γραμμάτων γενομέ-
 νων. Πρώτιστον τῶν τοιούτων συγγραμμάτων ὑ-
 πῆρξεν ἡ πασίγνωστος ἡμερίς τῶν σοφῶν (*jour-
 nal des savants*), ἧς ὁ πρῶτος ἀριθμὸς ἐδημοσιεύθη
 τὴν 5 Ἰανουαρίου 1665 ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ
 Denis de Sallo, ἐκκλησιαστικοῦ παρῆδρου ἐν τῇ
 Βουλῇ τῶν Παρισίων. Καί τοι τὸ σχέδιον τοῦτο ἐ-
 πεδοκιμάσθη παρὰ πάντων, ἠρέθισεν ὁμοῦς τὴν ἀ-
 γανάκτησιν συγγραφέων τινῶν διὰ τὰς αὐστηρὰς ἐ-
 πικρίσεις τῶν συγγραμμάτων, καὶ ἐντεῦθεν παραι-
 τηθέντος τοῦ de Sallo, ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ
 περιοδικοῦ ὁ Gallois μέχρι τοῦ ἔτους 1674, ὅτε
 παρεχώρησεν αὐτὴν εἰς τὸν Lagoque κλ. Μετὰ τὴν
 ἐμφάνισιν τοῦ γαλλικοῦ τούτου περιοδικοῦ, ἐπῆλ-
 θον καὶ ἄλλα ἐν τε Γερμανίᾳ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ. Ἐν ἔτει
 1682 ὁ γερμανὸς καθηγητὴς ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ τῆς
 Λειψίας Ὄθων Μάγνης συνέστησε τὸ περίφημον πε-
 ριοδικὸν *Acta eruditorum Lipsiensium*, οὗ τὴν δι-
 εύθυνσιν, ἀποθανόντος ἐκείνου, ἀνέλαβεν ὁ υἱὸς αὐ-
 τοῦ Βουρχάρδος, οὗ πάλιν ὁ υἱὸς Φριδερικός διεδέ-
 ξατο ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ τὸν ἴδιον πατέρα κλ. Μετ'
 ὀλίγον ἀνεφάνησαν δύο ὅμοια ἰταλικά συγγράμμα-
 τα, τὸ μὲν ἐν Βενετίᾳ, τὸ δὲ ἐν Παδοῦᾳ. Συγχρό-
 νως δὲ δύο σοφοὶ ἄνδρες ὁ Bayle καὶ ὁ Le Clerc, ἀ-
 ποκαταστάντες ἐν ταῖς Κάτω χώραις, ὁ μὲν ἐν Ροτ-
 τερδάμῃ, ὁ δὲ ἐν Ἀμστερδάμῃ ἐξεπλάγησαν ἰδόν-
 τες ὅτι ἐν Ὀλλανδίᾳ, ἧτις ἦν τότε τὸ περιφημότε-
 ρον τῶν γραμμάτων κέντρον, καὶ, οὕτως εἰπεῖν, ἡ
 μεγάλη τῶν γραμμάτων ἀγορὰ, ἐν ἧ πλείστοι συνήρ-

χοντο εὐπαίδευτοι ἄνδρες καὶ μεγίστη ἐπεκράτει
 ἐλευθεροτυπία, πλῆθος δὲ βιβλιοπωλείων καὶ ἀπει-
 ρία βιβλιοθηκῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπῆρχον
 ἐν αὐτῇ, ἐξεπλάγησαν, λέγω, ὅτι ἐν τοιαύτῃ χώρᾳ
 τοσαῦτα ἐχούσῃ πλεονεκτήματα, οὐδεὶς τῶν λογίων
 ἐσκέψατο περὶ ἐκδόσεως φιλολογικοῦ περιοδικοῦ
 συγγράμματος. Ὅθεν ἀμφοτέροι ἀνευ ἀναβολῆς ἤρ-
 ξαντο τῆς ἐκδόσεως τοιοῦτου περιοδικοῦ, ὃ διετέ-
 λεσαν συγγράφοντες μέχρι τοῦ ἔτους 1737, ὑπὸ τὴν
 ἐπιγραφὴν *Nouvelles de la république des lettres*.
 Ὁ Bayle, ἀσχολούμενος τότε περὶ τὴν σύνταξιν τοῦ
 βιογραφικοῦ λεξικοῦ, διέκοψε τὴν εἰς τὸ περιοδικὸν
 συνεργασίαν αὐτοῦ· καὶ, ἀποθανόντος τοῦ Le Clerc
 ἀνέλαβε τὴν σύνταξιν τοῦ περιοδικοῦ ὁ Henri de
 Beauval ὑπὸ νέαν ἐπιγραφὴν *Ouvrages des Savants*.

Ταῦτά εἰσι τὰ πρότιστα πάντων δημοσιευθέντα
 φιλολογικὰ περιοδικὰ συγγράμματα, ὧν ὁ ἀριθμὸς
 ἐπνυξήθη ἔπειτα ἐπ' ἀπειρον κατὰ πᾶσαν τὴν Εὐ-
 ρώπην, καὶ ὧν τὸ παράδειγμα κρήγαγεν ὅμοια
 κατὰ πάντας τοὺς κλάδους τῆς μαθήσεως.

ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΑ. Ὁ περίφημος μαθηματικὸς Κίρ-
 χειρος ὑπερβαλόντως ἠγάπα τὴν πρὸς τὰ ἱερογλυ-
 φτικὰ γράμματα σπουδὴν, καὶ πάντοτε κατώρθου
 νὰ ἐξαγάγῃ ἐννοίαν τινὰ ἐκ τοιούτων γραμμάτων,
 εἰ μὴ ἀκριβῆ, τοῦλάχιστον πιθανήν. Νέοι δὲ τινες
 μαθηταὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ εὕρωσι διασκεδάσεως ἀ-
 φορμὴν, ἐχάραξαν κατὰ φαντασίαν ἱερογλυφικὰ δῆ-
 θεν γράμματα καὶ σχήματα ἐπὶ τινος λίθου καὶ κα-
 τέχωσαν αὐτὰ ἐν τῇ γῆ, ὅπου ἐγένωσκον ὅτι ἐμελ-
 λον κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ν' ἀνασκάψωσιν ἐργά-
 ται. Γενομένης τῆς ἀνασκαφῆς εὐρέθη ὁ λίθος καὶ
 εὐθὺς μετηνέχθη πρὸς τὸν Κίρχειρον ὡς πρᾶγμα πε-
 ρίεργον. Ἐκεῖνος δὲ ἐνθουσιῶν ὑπὸ χαρᾶς διὰ τὴν ἀ-
 νακάλυψιν, ἤρξατο εὐθὺς τῆς μελέτης τῶν γραμμά-
 των· καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν οὐκ ἐβράδυνε νὰ ἐρμη-
 ναύσῃ τὰ ἀνερμήνευτα ἱερογλυφικὰ τῶν εὐτραπέλων
 μαθητῶν, οἵτινες ἔλαβον εὐλογον ἀφορμὴν γέλωτος
 τὴν εὐπιστίαν καὶ ματαιοποσίαν τοῦ καθηγητοῦ.

ΕΠΙΣΤΗΘΙΟΣ ΦΙΛΟΣ. Οὐδεὶς ποτε συγγραφεὺς
 ἠγάπησε τὰ φιλολογικὰ αὐτοῦ ἔργα οὕτω περιπα-
 θῶς, ὅσον ὁ Γερμανὸς Κέστερος τὴν ὑπ' αὐτοῦ γενο-
 μένην ἐκδοσιν τοῦ λεξικοῦ τοῦ Σουΐδου, δι' ἣν ἰδαπά-
 νησε τέσσαρα ὅλα ἔτη ἀδιαλείπτως ἐργαζόμενος. Αὐ-
 τὸς κατέστησε γνωστὴν τὴν ἀμετρον πρὸς τὸ ἔργον
 τοῦτο ἀγάπην αὐτοῦ, διηγούμενος ὅτι νύκτα τινὰ ἐξ-
 υπνισθεὶς ἐντρομος ὑπὸ βροντῆς, οὐδὲν ἄλλο ἐσκέψατο
 ἢ τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ σπουδαστηρίου αὐτοῦ κα-
 τακείμενον χειρόγραφον τοῦ λεξικοῦ. Ἀναπηδήσας
 δὲ ἐκ τῆς κλίνης ἔσπευσε εἰς τὸ σπουδαστήριον, καὶ
 λαβὼν τὸ χειρόγραφον ἐπανῆλθεν εἰς τὴν κλίνην, ὅ-
 που ἐκοιμήθη φέρων ἐν ἀγκάλαις τὸν ἐπιστήθιον αὐ-
 τοῦ φίλον.